

Redaksjonelt

For perioden 2024-2027 har Tidsskrift for kulturforskning to nye redaksjonsmedlemmer, og vi benytter derfor anledningen til å presentere oss alle fem samlet: **Mattias Ekman** er førstekonservator herregårder i Østfoldmuseene, med ansvar for kunnskapsutvikling knyttet til herskaphistorie. Han er arkitekt og har en doktorgrad i sosiokulturelle minnestudier og arkitekturteori- og historie fra Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo fra 2013. I perioden 2015–2018 var Mattias postdoktor i museologi og kunnskapshistorie ved Universitetet i Oslo. Hans forskningstygdepunkter ligger innenfor tidligmoderne museums- og kunnskapshistorie, moderne museologi, kulturarv og minnekultur og minnesmerker. Mattias er koordinator for det nasjonale museumsnettverket for herregårder og arbeider for forskningens vilkår i museene gjennom Norges Museumsforbund. **Ane Ohrvik** er professor i kulturhistorie ved UiO. Stikkordene for forskningstemaene som opptar henne er magiens kulturhistorie, narrativitet, ritualiseringer, trosforestillinger og kulturarv – med andre ord klassiske folkloristiske og kulturhistoriske temaer. Disse temaene studeres både historisk og i dag og har gitt publikasjoner innenfor f.eks. tidlig moderne magiske manuskripter, fremveksten av Halloween i Norge og moderne pilgrimturisme. For tiden jobber hun med en nylesning av de norske hekseprosessene. **Karen Lykke** har hovedfag i etnologi, doktorgrad i kulturhistorie og er professor i kulturhistorie på Senter for utvikling og miljø ved UiO. Karen har brukt sitt disiplinære ankerfeste innenfor etnologi/kulturhistorie til å forske på samfunnsvitenskapelige og naturforvaltningsmessige problemstillinger innenfor miljøspørsmål, med særlig fokus på klassisk kulturhistorisk empiri som ruralitet og naturbruk, materiell kultur (herunder teknologi), landskap/kulturlandskap, mat og slakteskikker. De siste forskningsprosjektene hennes er knyttet til regenerativt landbruk i Norge og Europa. **Line Esborg**, førsteamanuensis i kulturhistorie og museologi ved UiO, er ansvarlig redaktør. Hun har hovedfag i folkloristikk og doktorgrad i kulturhistorie og har særlig interesse seg for temaer som minnekulturer, historiebruk og identitetspolitikk. Som fagansvarlig for Norsk Folkeminnesamling (NFS) over mange år har hun også en stor forkjærlighet for tradisjonsarkivenes kunnskapshistorie og for klassiske folkloristiske temaer som fortelling og genre, trosforestillinger og digitale fortellingskulturer. Sist, men ikke minst; Vår nye redaksjonssekretær heter **Nike Maria Døving**. Nike ble nylig ferdig med en master i museologi og kulturarvsstudier ved UiO, med oppgaven *Meaningful Losses. Deaccessioning as an Integral part of Sustainable Heritage Work*. For tiden jobber hun som vitenskapelig assistent ved Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter på et forskningsprosjekt om normalisering av ytre høyre gjennom estetisk kulturproduksjon. Som om ikke det var nok, trygges det redaksjonelle arbeidet gjennom tidsskriftets redaksjonsråd som i den kommende periode består av Mattias Bäckström, førsteamanuensis i kulturminneforvaltning, NTNU; Brita Brenna, professor, Senter for museumstudier, UiO; Coppélie Cocq, Professor ved samiske studier og digital humaniora, Umeå universitet; Tine Damsholt, professor, Saxo-instituttet, Københavns Universitet; Dirk Johannsen, professor kulturhistorie, IKOS, UiO; Lars Kaijser, professor, ERG Stockholms universitet; Leiv Heming Sem, professor, Nord Universitet; Caroline Nyvang, Seniorforsker, Specialsamlinger, Dansk Folkemindesamling; Audun Kjus, førstekonservator Norsk Folkemuseum og Fredrik Skott, avdelningschef, Institutet för språk och folkminnen, Gøteborg. Sammen med forfattere og

fagfelleekspertise representerer redaksjon og redaksjonsråd et sterkt faglig engasjement i museer, arkiver og universiteter i hele Norden, hvis entusiasme og investering i kulturforskningen trår langt utover 'kontortid'. Imellom må også det bejubles.

Dette nummeret består av fem fagfellevurderte artikler. I «*En utstilling om deg, om oss, om måtene vi elsker og mister på*». *Museum of Broken Relationships ved Alta Museum* tar Maria Øien for seg idéutviklingen for utstillingen og bruker *brokenships*-konseptet som et springbrett for hvordan museer kan frembringe inkludering og samarbeid med lokalbefolkningen og besøkende. Øien setter søkelys på museers samfunnsrolle overfor publikum og hvordan museumsutstillinger kan bli rom for dialog og inkludering. *Fra poiesis til duddjot – håndverkskunnskap og gjenskaping av museale gjenstander* av Jorunn Jernsletten diskuterer kunnskapen som ligger i tradisjonelt samisk håndverksarbeid, *duodji*, og betydningen av og utfordringene med å reprodusere denne kunnskapen. Jernsletten diskuterer hvilke former for kunnskap som viser seg i gjenskapingen av samiske museale objekter og videreføring av immateriell kulturarv. Hun tar i bruk Aristoteles sitt begrep *poiesis* for å nyansere praksisaspektet i kunnskapen om *duddjot*; produksjonen av *duodji*. I artikkelen *Over bekken etter vann? Fra lokalt økomuseum til globalt mangfoldsmuseum* drøfter Lisa Vangen og Lise Jakobsen de overlappende begrepene økomuseum og mangfoldsmuseum, ved å analysere endringer i museale praksiser ved Nord-Troms Museum. Vangen og Jakobsen vektlegger skiftninger i diskurser om museers samfunnsrelevans, samarbeid med lokalbefolkning, inkludering og mangfold. Museer må tilpasse seg disse endringene, og ifølge forfatterne kan dette gjøres ved å inkludere ulike stemmer og perspektiver, og dermed ikke bare belyse en regions mangfoldige fortid, men også knytte den opp til erfaringer fra samfunnet i dag. I *Livs världar och globalisering i Lukas Moodyssons Mammut*, tar Magnus Rodell utgangspunkt i filmen *Mammut* (2009) og anvender begrepene *life worlds* og *bohemian bourgeois* i en diskusjon om analyser av ulike livsverdener i fiksjonsfilm, og om hvordan livsverdenene til de privilegerte i samfunnet former mulighetsrom de fleste mennesker ikke har tilgang til. Rodell vektlegger tap av mening erfart av karakterene i filmen, kontrastene de visuelle virkemidlene skaper, og fiksjonsfilmens evne til å fange karakteristikkene til en globalisert verden, nemlig sosiale hierarkier og maktrelasjoner. Den siste artikkelen i dette nummeret, *Gifteringen – Tradering og praksis* av Maria Luneborg, Nora Hamnes Holm og Runar Døving, utforsker livssyklusen til en giftering i Norge, fra anskaffelse og bruk til avhending. Artikkelen fokuserer på den diskursive dimensjonen; hvordan det snakkes om gifteringen, hvilke forestilte regler som eksisterer, og hvordan disse forestillingene kontinuerlig traderes som normative ideer. Et hovedfunn er at gifteringen er underlagt forskjellige uskrevne regler for bruk som likefullt behandles som autoritative i den populære diskursen. Og videre, at det er en gjenstand det investeres betydelige sentimentale verdier i, og som derfor fortsetter å virke i verden selv etter at eieren har falt bort.

I tillegg til disse artiklene finner du som alltid bokmeldinger og presentasjoner av nye doktorgrader. Vi håper dere finner dette nummeret av Tidsskrift for kulturforskning verdt ventetiden. God lesning!